

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο Κ^{ΟΣ} ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

— 'Ιφράγγιψιν !
 — 'Ιφράγγιψιν άσφαλώς κι' καθουλουκληριάν !
 Τό χωριό διεμαρτύρετο. Κατ' ούδένα λόγον δέν ήθελε τόν Γώγον Δελέγκον, ώς βουλευτήν άποψηφιόν τους. Τι σχέσιον ειχεν αυτός παιά μέ τό χωριό, αυτός πού φορούσε τά φράγγικα και—φρέζον ήλιε !— έξήρισε και τό μακαρομένο του τό μουστάκι !
 — Μ' κειό, αυτό τ' άφ' λότη' μου ίέχουμι κι' μεις !
 Σπουδάζε χρόνια στην

Μ' κειά αυτό τ' άφ' λότημο έχουμε κι' μεις !

γαυοντία μεγάλη. 'Επήγε στην 'Αθήνα, άγόρασε λίρες ψεύτικες, από εκείνες πού ειχαν τότε, μιά δεκάρα ή μία και δυό ήμέρες πρό τών εκλογών τίς μοίρασε σ' όλους τούς χωριάτες.

— Χρυσάφι μέ ούρά !
 *'Ετσι επέτυχε μέ καταπληκτική πλειοψηφία.
 *Όταν μετά τίς εκλογές, ή άπάτη των μπρουντζινων λιρών ανεκλήφθη ή Δημαρχία ειχε παιά πολλά καλά, γιά νά ικανοποιήση και νά φμώση όλους τούς γελασμένους...

*'Αποξ «τσιμπήσας» την Δημαρχίαν ό Πανολεμές, εκόλλησεν επάνω της σάν καβούρι. Και τώρα άπάσιον σ' εκείνο τό άπότομο τών 'Αγραφών χωριουδάκι, πού βίαίλευε, του ήρθεν ό Φράγγος ό Δελέγκος, νά τόν εκτοπίση !...
 — Άσε νά ιδή τά μούτρα του !...
 Του έκαμε στην άοχή τόν φίλο, μά άλλα του έλεγ' από μπρός και άλλα από πίσω. Και κάθε βράδυ κουτσοπιναν στις ταβέρνες τίς μικρές και τόν κατασκοφαντούσε στους χωριάτες.

—Θά μιάς αλλάξη τή θρησκεία άμα θά γίνη βουλευτής. Φράγγο παπά θά φέρη στο χωριό μας. Δέν ειδατε πού όλο φράγγικα μιλάει !
 *'Ο Γώγος ό Δελέγκος έφερεν έρμημερίδες και περιοδικά άπ' τή πρωτεύουσα, γιά νά φωτίση τούς χωριάτες. Τά έδινε στο δήμαρχο παρακαλώντας νά τους τά μοιράξη και νά τους τά διαβάξη.
 — 'Εννοια σου !
 Κι' ό Δημαρχος τούς τά διάβαζε διαστρέφοντας τό περιεχόμενον και κλείνοντας τό μάτι στους χωριάτες :

— «...και ήσαν ή άσφάκες του βουνού χρυσές στού ήλιου τίς άχτινες...»
 *'Ο Δημαρχος ξερόβηξε και έψιθύρισε :
 — Χρυσές άσφάκες !... Χμ ! χμ !
 Τό σύνθημα δινόταν.

*'Ο Δήμος ό Πατούρας, τής Δημαρχίας ό γραμματικός, και του Δημάρχου έπιστάτης, ρωτούσε όσον νά μνη ήξερε.
 — Κι' εν' ούρ μάρμπα χρυσές άσφάκες πουθενά ;
 — 'Οχι ! νά μνη εννε διαμαντένιες ! Του Γώγου του Δελέγκου, κουταράρες !
 — Κι' θέλ' νά γείν' κι' βουλευτής !
 — Χρυσές άσφάκες και μαργαριταρένιες κάπαρες, λαγούς μέ πετραχειλία. Κι' τούν κακό τους τούν καιρό ! 'Επίλεγεν ό Δημαρχος και εξακολουθούσε νά διαβάξη !

***
 Μιά μέρα, στις είκοσι έννηνά Μαΐου, πού ειχαν μνημόσυνο, γιά τό «Πάροσμο τής Πόλης» ανέλαβε ό Γιώργος ό Δελέγκος νά μιλήση.
 Και ειπε γιά τούς Τούρκους, γιά τόν Παλαιολόγο, γιά τήν 'Αγία Σοφία, γιά του έθνους τίς έλλίδες, και τό σύμβουλο τό 'Εθνικό :

— «...κι' ύψουτο ό δικέφαλος άετός...» άγόρευεν ό νέος.
 — Δικέφαλος άητός ! Είπεν σάν

— Δικέφαλος άητός ! Είπεν σάν

— Δικέφαλος άητός ! Είπεν σάν

— Δικέφαλος άητός ! Είπεν σάν

— Δικέφαλος άητός ! Είπεν σάν

— Δικέφαλος άητός ! Είπεν σάν

— Τι εννε ού δικέφαλος άητός ; Ρώτησε ό Μητρουλιάς ό Πατατούκας, τόν Μητρο τόν Πατούρα. Του ξερ' ούρ' Μητρο ;
 — Άκα !
 — Τι εν' κύρ' Δημαρχε δικέφαλος άητός !
 — Πουλι μέ δυό κεφάλια !
 — Κι' εννε πουλι μέ δυό κεφάλια στούν κόσμου, στούν ντουινιά !
 — Οούχι !
 — Τι λέει λοιπόν, αυτός ού σαύλος ;
 — Παλάβουσι ! Πάν στην 'Αθήνα κι' παλαβώνουν τά παιδιά ! Γινήχανε Μασσώνοι !
 — Μασσώνοι !
 — Μασσώνος βέβαια ! *'Αμ τί !...
 ***

*'Ετσι άμα ειδεν ό Δημαρχος, πός τό χωριό τό έτοίμασε, όπως αυτός τό ήθελε, άπεφάσισε νά δώση τήν πρώτην εκ του συστάδην κατά του Δελέγκου, μάχην.

— *'Ελα κύρ Γώγου, νά σε κεράσοουμε.
 — Μεροσί.
 — Μεροσί ; Μεροσί νά γίνης βρε παλπόπαιδο ! Κι' έπειτα στρεφόμενος στους χωριανούς :

— Άκούτε μουροι χωριανινί βριαιά άπ' του Μασσώνου ! Μεροσί νά γίνης γρήγορα ρέ !...
 Δειλός και μη γνωρίζον τά τερτίπια τής πολιτικής ό Γιώργος ό Δελέγκος άπέτυχε και στις εκλογές, ύστερα άπ' όλα αυτά.

*'Εξυπνος ό Δημαρχος, περιζήτητος στους συνδυασμούς, πέτυχε παμπηφει στις εκλογές και σε λίγο έφτασε πληρεξούσιος και βουλευτής στην 'Εθνοσυνέλευση.
 — Είσιθε φιλελεύθερος, ή λαϊκός, ή έλευθερόφρων ; τόν ήρώτησεν κάποιος συνάδελφος του.
 — 'Υγώ ; 'Υγώ ειμι ού Γούλας ού Πανουλεμές άπ' τ' *'Αγραφα !

***
 *'Η πρώτη του δουλειά ήταν νά γράψη στο χωριό :

*'Ηγαθητοι ονηχωριοι και φίλοι,
 'Από μεθαύριον θά φκιάσοουμε του Σύνταγμα.
 'Αν θέλ' κανένας τίποιτα, εις τας διατάγας του.*

*Ούλους ήμέτερος
 Γούλας Πανουλεμές*

Υ. Γ. Προουσιχη εις τόν Μασσώνου.

***
 *'Η άπάντησις ήλθε : Του μασσώνου κανένας παιά, ούτε καλημέρα δέν του έλεγε, έως ότου έπηρε τά μάτια του και έφυγε γιά τήν 'Αθήνα. Του έγραφαν, άκόμα, ότι δέν πρέπει νά τούν ένοχοώσιν, τώρα πού φκιάνει τό Σύνταγμα και έχει τόση φασαρία και σκοτούρες.

*'Ο παπάς μόνο τόν παρακαλει γιά τής παπαδιάς τό «σφάχητη».
 Αύτου πέρα, στην 'Αθήνα, ήθε πάλι εκείνος ό Βενιζέλος, πού λένε πώς τά ξερει όλα και δέν του φεύγει τίποιτα... Γιά ρώτησέ τον γιά τόν «σφάχητη» !...
 ***

Κουρασμένος γύρισεν στο χωριό μιά μέρα ό Πανουλεμές.
 — 'Ηρθα νά σάς δώ !
 Πάλι οι χωρικοί τόν τριγυρίσαν.

— Κι' ού Μασσώνους !
 — 'Ηταν κι' ανήθικους ! Ούλου βιβλία μέ γυμνές γυναικες ειχε στο σπίτι του. Μάς έλεγε πώς εννε «ή ά χ ρ ε ι ο υ λ ο υ γ ί α» τούν άρχαίον 'Ιλλήνων. 'Ανήθικους πού λές.

— Κι' δέν τούν καίγατε !
 *'Ο Πανουλεμές τούς ειπε τότε τά έν 'Αθήναις. Τούς ειπε γιά τά άρθρα του Συντάγματος.
 — Πόσα εν' τά άρθρα δάσκαλε ;
 — Τρία. 'Αρσενικόν, θηλυκόν και ούδέτερον.
 — Άξου ! Τά άρθρα εννε 197.

*'Εθαύμασαν οι χωρικοί.
 — Ούρ πόσα ξερ' ού Δημαρχος !
 — Κιφάλι οούχι ψέμματα !
 *'Επειτα τούς ειπε γιά τή ζωή των 'Αθηνών. Γιά τίς γυναικες πού βγαίνουν ξεμπράτσωτες και ξευλόητες στους δρόμους, σάν νά κάνουνε...μπουγάδα, τούς ειπε γιά τό αυτοκίνητο, γιά τόν ευρωπαϊκό τόν καραγκιόζη, πού άθηναικά τόν

— Πάτ !

— Πάτ !

— Πάτ !

'Ιφράγγιψιν εις τ' 'Εσθόπην.

— Φράγγο παπά θά φέρη στο χωριό.

— Τό ειπε κι' ό κύρ Δημαρχος ! νά παραξενεύηκε ό Δημαρχος.

ΚΡΗΤΙΚΕΣ

ΜΑΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΓΗΤΕΙΕΣ

Μιά φορά ο Κύριος ήμων 'Ιησούς Χριστός, άπεφάσισε να κατεβή και να ιδή τόν κόσμο.

Καθώς γύριζε άγνώριστος, ντυμένος Κρητικά, νυχτώθηκε σ' ένα μέρος. Εκεί κοντά ήταν ένα σπίτι κάποιου ενός ξυλοκόπου, φουκαρά.

Πάει και χτυπάει την πόρτα.

'Η νοικοκυρά, όμως, σάν άκουσε τι θέλει, του ειπε πως δέν έχει τόπο να τόν βάλει για να κοιμηθί.

'Εφυγεν ο Χριστός.

Στό δρόμο, να και άπαντάει τόν άντρα της γυναίκας που έρχονταν φορτωμένος ξύλα, κουρασμένος - σκοτωμένος από τή δουλειά άπ' τόν δάσος.

Τόν χαιρέτησε και άντιχαιρέτηθηκε.

— Που βαδίζεις, τέτοια ώρα μοναχός; Τόν ρώτησε ο ξυλοκόπος. Νύχτωσε κι' αυτό που πιά δέν έχει χωριό για να κοιμηθί.

— Δέν έχω τόπο, να βάλλω τόν κεφάλι μου, άπάντησ' ο Χριστός.

— 'Ελα στό δικό μου σπίτι. 'Εδώ παρακάτω είναι.

— Μά δέν έχει τόπο! είπεν ο Χριστός.

— Τόπο λές! Για τούς καλούς ανθρώπους, όσον θέλεις!

Πέρνει τόν Χριστό και πηγαίνανε μαζί στό σπίτι.

Σκύλλισε ή γυναίκα, μόλις είδε τόν άντρα της, να τής φέρνει τόν ξένο.

Τήν ώρα εκείνη έψηνε κρέας, για να φάν. 'Από τήν κακία της, κατεβάζει τόν κρέας, για να μη δώση στον ξένο και βάζει στη φωτιά φακές για να βράσουν. Σάν στρώσανε να φάν, δέν τόν περιποιήθηκε διόλου.

Τούβραλε τρεις σκουλιασμένες έληές να φάη στό ξυλοπίνακο και ψωμί μουχλιασμένο

— Στρώσε του ξένου μας, να κοιμηθί, τής ειπεν ο άντρας της, σάν άποφάγαν.

Αυτή του έβαλε για κρεβάτι ξηρά άμπελοκλήματα και για προσκεφάλι μια πέτρα.

'Ο Κύριος ήμων 'Ιησούς Χριστός, σάν πήγε για να κοιμηθί πεινούσε. 'Από τήν πείνα τόν πονούσε τόν στομάχι του. 'Επλεσε άπάνω στα ξύλα και του κόπηκε τόν σωμα του.

'Εδωσε λοιπόν μια κατίρα στην κακιά γυναίκα, να τήν πιόση πόνος στην κοιλιά και να μην τήν αφήνει.

'Εκείνη, από τούς πόρους, στρφογύριζε στό στρώμα της, σάν κοιμημένο φείδι και φώνασε σάν καλλικούδα.

Τής φέρανε γιατρούς, τής φέρανε «νιτόρους» τίποτε!

Οι ποιοι όσο πήγαιναν και θέριεβαν!

Τότε ο άντρας της, πηγαίνει και ξυπνάει τόν ξένο.

— Σε παρακαλώ, του λέγει, έλα να ιδής τήν γυναίκα μου και σού. 'Ισως να ξέρης τίποτα, που θα τήν γιατρέψη.

— Τό γιατρομο της, άπήνησεν ο Χριστός, δέν βρίσκεται στη γή!

— Μά τί άρρώστεια είν' αυτή, που δέν έχει γιατροκό; Ρώτησεν

λένε Κινηματογράφο, τούς ειπε για τόν ήλεκτρικό και για τόν φωτογράφο.

Τους ειπε ακόμα πως στό ξενοδοχείο που έμεινε μόλις χτυπούσε ένα μαγικό κουδούνι, ένα άλλο κουδούνι άκουγώνταν άπ' τόν κάτω πάτωμα και μια δούλα πεντάμορφη άμέσως, παρουσιαζότανε μπροστά του.

— Διατάξτε!

— Ντισού! Ντισού! Ντισού Ντισού! 'Εθαύμαζαν οι χωρικοί.

— Κι' πότε θα φύγης κ'όρ' Γιοργούλα;

— Σε λίγες μέρες! είνε ανάγκη να επιδιορθώσουμε τόν σύνταγμα. Βλέπετε άνευ τής ήμητέρας παρουσίας ουδέν έστιν γένεσθαι!

'Εχετε καμιά παραγγελία για τόν Σύνταγμα;

— Οδόχ! έτσι ρουτάμι!

— 'Αν έχετε εύχαρίστος! Πώς θέλ' τε να του φτιάξουμι!

— 'Οπως κρίνητε ιλόγου σας! 'Ημεεις κανένα... κουμπάκι μαγιμένο θέλαμε.

— Τι;

— Νά ένα κουμπάκι μαγιμένο... Νά του πατάμε, πάτ! Κι' νάρχηται μια δούλα!...

— Κουμπάκι;

— Τι μάς ενδιαφέρει ήμάς του Σύνταγμα! Κάντε το όπως άγαπάτε! 'Ημεεις από 'να κουμπάκι μαγιμένο θέλουμε. Μή ξεχάσεις να μάς του φέρς. 'Ακας;...

Σταμ. Σταμ.

έκεινος.

— Ούτε ή άρρώστεια είνε φυσικά. 'Απήνησε ο Χριστός.

— 'Αλλά τι είνε τότε;

— Είνε ή κακία της ή καρδιά και τόν πονηρό της πνεύμα.

— Και πώς θα γιατρευθί αυτό;

— Με τή δική σου τήν καλή καρδιά!

'Εκείνος δέν κατάλαβε.

— 'Άκουσε, του λέει, ο Κύριος, έγώ είμαι ο Χριστός. 'Επειδή έφέρθηκες φιλόνηστος σ' έμένα, όταν με είδες να γυρίζω σάν γέρως φτωχός στην έρημιά, θα σου δώσω για «γητεία» (γοητεία) να τή λές σ' όσους πονάνε από τήν κοιλιά και θα γιατρευώνται άμέσως. 'Ετσι θα πλουτίσης και θ' άμοιφθής για τήν καλωσύνη σου. Με μια συμφωνία όμως. Δέχεσαι;

— Δέχομαι!

— 'Όταν πλούσιος και χορτασμένος πλιά άποθάνης, θα τήν είπής σε όλους τούς ανθρώπους, για να γίνονται καλά που άρρωσταίνουν, χωρίς πληρωμή καμιά.

— Σύμφωνος.

Τότε ο Χριστός, πήγε άπάνω από τήν άρρωστη γυναίκα και τής ειπε τήν έξις «γητεία» (γοητεία):

Μά τις τρεις έληές στό πιάτο
μά τή μουχλιασμένη φάτα,
κλιματέιο τόν κρεβάτι,
πέτρο τόν προσκεφαλάδι,
φύες πόνο τών άντρω,
κι' ο Χριστός σε πυροδώχρει
μέ τόν δεξιό του χέρι.

Κι' έσταύρωσε τρεις φορές άπάνω στό στομάχι της.

'Η γυναίκα έγεινε καλά, κι' ο Χριστός χάρηκε.

'Από τότε στην Κρήτη σ' όποιον έχει πόνο τών έντέρων του λένε τή «γητεία» αυτή, τόν σταυρώνουν στην κοιλιά του και γίνεται καλά.

Κι' από τότε, τόν έχουν σε μεγάλο κακό, όλες ή νοικοκυρές στην Κρήτη, να δώσουν ξηρό ή μουχλιασμένο ψωμί, σε διακονίση, που θα χτυπήση τήν πόρτα τους, ζητώντας έλεημοσύνη, ή σε φουκαρά φίλο, που θα φιλοξενίσουν στό σπίτι τους.

'Αλλά εκτός από αυτή, έχουνε κι' άλλες γητείες στην Κρήτη, πολλές και διάφορες.

Σας γράφω μια του «θιαρισμού» τής (θέριμης), τώρα που είναι ή θέριμη στην ήμερησία διάταξι με τόν κινόνο άκριβό.

Στό όνομα του πατρός και του υιού και του άγιου Παντελεήμονος πρόνου γιατρός του κόσμου όπου γιατρέυει τις πληγές και διασκορπά τούς πόρους. και γιατρεύει τόν δούλο σου(το όνομα) πέντε—δέκα—δέκα πέντε ώς τα σαράντα πέντε.	κι' ο άγιος Παντελεήμονας πάνω να παραστήξη: 'Αμή θιαριμεί εις τόν βυθό τής θάλασσας [λασας] να βροής τή μάση φείδα να φάς τόν κρέας της, να πιής τόν αίμα της, κι' από τόν δούλο του θεού να λείψης
--	---

'Ελα, θεέ μου, και σι' όνομά σου
που δέν γλυτώνει άνθρωπος,
από τόν θέλημά σου,
'Ενιά άγια να σε βοηθοῦν

Πάρε γής τόν βάρος της
να δώσης τήν υγεία της.

'Η Μπάμπω Ζαφέρκο

ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

'Η γυναίκα είναι πολύ πιο έλκετική στον έρωτα, παρά ο άνδρας.

***

'Η γυναίκα όταν αγαπά, αγαπά άποκλειστικά, δέν μπορεί να άνήκη σε άλλον εκτός από τόν αγαπημένο της, ο άνδρας μπορεί ν' αγαπά μια γυναίκα και ν' άνήκη... σε πολλές!...

***

'Ο άνδρας είναι πολυθεϊστής στον έρωτα' ή γυναίκα μονοθεϊστής.

***

'Ο έρωσ αρχίζει με άμφιβολία και τελειώνει με άμφιβολία.

***

'Ο έρωσ έχει μέσα όλα τά στοιχεία του μίσους, γι' αυτό τόσο εύκολα κάποτε οι έρωτευμένοι γίνονται άσπονδοι έχθροί.

***

Μόνον όποιος πολύ αγαπήσει, μπορεί να πη πως πολύ έζησε.

***

'Ο πρώτος έρωσ είνε έκστασις, ο δεύτερος, mania!

***

'Ο έρωσ, κρατεί τήν άρμονία του κόσμου.

***

'Ο κ. 'Ασοφς

